

Freimana kalps Melderu-Krabantu mahjās. „3. Oktoberi 1846. gadā konkursā kritischais Jahnis Freimans luhdsis peenahzīgo eestahdi, atkaut, ka wina lihdschiniagais kalps Jane Freibergs pahrwalda 10 gadus minetahs Melderu-Krabantu mahjas, turklaht ar to nosazijumu, ka, ja Jane Freibergs faimneekos lahrtigi, pehz 10 gadeem Melderu-Krabantu mahjas nododamas Jana Freiberga 1846. g. 14 gadus wejam dehslam Didriķim.“ „Weetejā pagasta teesa tā nolehmausi, kā Jahnis Freimans luhdsees.“

Schahdi ir Landmana lga dihwainee peerahdijumi, ka „tautiskà musikanta tehws un tehwa tehwi bijuschi flaidri Latweeschi un wezu wezȫs laikds jau Fehkabmusichas Melderu-Krabantu mahju faimneeki“. Brahtigs zilweks turpreti ar dauds-mas gaifschaku galwu no Landmana lga pañneegtds israfstds is „wezu wezeem akteem“ atradihs, ka tautiskà musikanta tehws ir bijis mineto mahju faimneeka Freimana deewësin no kurenës atnahzis kalps, un ka wina dehls tizis eezelts par Freimana mantineeku, laikam gan tamdehl, ka J. Freibergs bija apprežjis Freimana meitu. Bet pahr to Landmana lgs pawisam zeefch ilusu; jo tad winisch nebuhtu warejis sawus gudros jautajumus zelt preeskchä, proti, waj jel mas domajams, ka lahds no Bruhscheem atnahzis flaidonis estahfees pee lahda faimneeka par kalpu, un ka schis faimneeks tahdam flайдона Bruhsim, kas peeteeloschi neprot ne latwifls, atdos sawas mahjas. Jo kad faimneeks tahdu fweeschineeku peenhmis par snotu, tad winisch to ari war peenemt par kalpu un pat par mahjas rihlotaju. „Teesneschä“ lungs Landmanis naw wis weikls adwokats. Ja winisch gribjeja peerahdit, ka Freibergs naw wis Bruhscha dehls, bet ir ihstens Latweetis, tad tam waijadseja usrahdit Freiberga tehwa krustamo sihmi jeb apgalwotu israfstu is basnizas ruseem. Tad mehs ari dabutum finat, waj „tautiskà musikanta“ tehwa krustitais wahrdȫs pateesi bijis „Janis“. Tamdehl prafam: „Kur ir tautiskà musikanta krustama sihme?“ — Bet lai nu buhtu, ka buhdams ar Freiberga tautibu, — kahdu peerahdijumu „teesneschä“ lungs Landmanis pasneedsis pahr Freiberga musikas rihku? Pat tad, kad Freibergs nebuhtu wis Buspruhfis, bet buhtu ihstis Latweetis un Latweeschu tehwa dehls, waj tad zaur to jau peerahdits, ka musikas rihks naw wis tizis noplirks no lahda Eschigana, waj lahdas gitas tautas dehla?

Ja mums tiks peerahdits, ka Freibergs ir ihsts Latweetis un wina musikas rihks ihsts wezo Latweeschu rihks, tad ar sinkahribu un preeklu to gribam apluhkot. Bet to mehs newehlamees wis, ka jebkatts ne-prascha waj schwindleris Latweeschu publiku un muhs tura par tik leht-tizigeem, ka tahdus neezigus un wahjus peerahdijumus jan turesim par peeteeloscheem. Jo pateefibai arweenu un it wisas leetaks peenahkahs gods. Tautas godu ar meleem newar wis pazest; to tikai spehj pa-teefibas gars.

No ahrsemehnt.

Dahnijs. Kreewjas Keisars, kas arweenu wehl usturahs Dahnijs, ar sawu augsto feewas tehwu, Dahnijs lehninu, aiswinu nedel' peedalijahs pee sakū medibahm, kuras wineem par godu isrihkoja Sweedrijas lehniasch lāhdā masā juhras falinā. Ap 130 sakū schai deenā atraduschi golu jaun augsto medineeku bisehm. Minetā falina, kurai wahrds Hwen, atronahs Sundas juhrā, pužzelā starp Sweedriju un Dahniju, un senak peedereja pee Dahnijs. — Dahnijs lehninene 28. Augustā noswineja sawu dīsimuma deenu. Kopenhagenas osta vija sposchi apugunota. Dahau, Kreewu un zitu tautu kara kugi, kas tur atradahs, mirdseja mahkfligās ugunes.

Wahzija. Keisars Wilhelms, kas aiswaā un isgahjuſchā uedelā pedalijahs pee Austrijas kara manewereem, un Wihne, kā Keisara Franza Josefa weefis, no eedſhwotajeem jo ſirſnigi un godbihjigi tika uſnemts, 26. Augustā (7. Septemberi) atbrauga Minkenē, kur winu uſ dſelſszela ſtanzijas fagaidija Bairijas pawaldonis Luitpolds un augſtakē walſts eerehdni. Uſ Minkenes birgermeiſſera apfweizinajumu atbildot, keisars starp zitu fazijs, kā winch ſaweeem augſtajeem draugeem eſot kotti pateižijs par wiſu pabalſtu meera uſtureſchanā. Publike, kuras starpā daudſi no zitahm Bairijas weetahm atnahkuſchi atradahs, keiſaram iſrahdijs dſihwu peekriſchanu, un ihpaſchi Minkenes rauhtuſcha preeſchā winu ſlali apfweizinaja. — Daſchās Reetruma-Wahzijas weetās, ihpaſchi pee Reinas upes, ſtipra wehtra plōſijuſees, kas apgahuſi daudſ ſoku un namu jumtu. Lihds ar to leetius gahſeeni paſrpluhdina-juſchi laukus, dahrſus un ſelus.

Austrija. Behdejōs kara manewerōs, pec kureem ari Wahzu keisars peedalijahs, besduhmu pulweris tizis lectats, kas israhdijis breenmigu spehku.

Anglija. Sina, ka Turku waldiba atwehlejusi Kreewu kugeem, us kureem atronahs saldati, braukt zaur Dardanelu juhras fchaurumu (Konstantinopolei garam), fazehluſi Angleem leelas isbailes. Wini suhdahs, ka zaur to starptautiskais nolihgums, kas pehz pehdeja Kreewijas kara ar Turziju tika zelts, tagad nu efot lausts. Wisahm zitahm leelwalsttim tamdeht fchai leetā japrotojotees. Ihpafchi Angli wehlahs, lai Wahzija un Austrija issaka sawu pretestibu. Bet Wahzijas eevehrojamakee laikraksti us to atbildejuschi, ka Wahzijai ar Dardaneleem un Konstantinopoli ne-efot nefahdas dasas. Turpretim Italijas waldiba sawam suhtnim Konstantinopole efot usdewusi, lai tas pabalstot Anglijas pretofchanos fchini leetā.

Franzija. Muhfu Keisara brahlis, leelstrīts Vladimirs Alek-sandrowitschs, ar fawu laulato draudseni schim brihscham usturahs Franzijā. Ari schini semē tagad leeli kara maneweri. Atwise „Temps“, kas waldbai stahwot tuwu, preezajahs, ka Turzijas ministeru presidents Kiamils tizis atzelts no amata. Kiamils efot bijis trijsbeedribai pa-dewigs draugs un ari pret Bulgariju ištorejēs pahrak laipni. Wina atlaischana no amata apsihmejot, ka Turzijas politika nogreesuſees us pawisam ziteem zekeem. Schis pahrgroſſums efot sahzees no Kron-fchtates weesofchanahs deenahm, kur Franzija un Kreewija tuwojuſchahs. — Parisnekeem tagad efot leelas bailes, ka Giseles tornis ne-apgahschotees. Wina usbuhwetajs, inscheneeris Gisels, ir tas pats, kas ari Menchensteinas dselsszefla tiltu (Schweizis) tik fligli taisfijis, ka tas peepeschi fa-ira un simteem zilwelku padarija breesmigu galu. Torna gals, stipram wehjam puhschot, redsami schuhippojotees (ap 6 pehdahm) no weenas pufes us otru, un pamats weenā weetā jau manami eegri-mis dſikaki. Kad schis ap 1000 pehdu augstais dselsu tornis apgahtos, tad dauds namu un lihds ar teem gan ari dauds zilwelku tiltu sadragati un nosisti. — Zitreisejais Franzijas republikas presidents Schihls Gre-wi's 28. Augustā (9. Septemberi) nomirie. Winsch bija par presi-dentu no 30. Janvara 1879. lihds 3. Dezemberim 1887. g.

Italija. Milanas (Mailandes) pilsehtā strahdneeki norunaju-
fchi, leeliskā mehrā streikot jeb atrautees no darba. Schinis deenās
tur leela fapulze tikusi notureta, kura peedalijahs lihds 3500 zilwelu,
un kura nospreeda, ka streikotajeem ja-atturot it wiši strahdneeki no darba,
waj nu ar labu, waj ar waru. Berlines sozialdemokratu wadonis
Singers (Schihds) ari eemaifijees schini leetā un streikotajeem yeesuhti-
jis 500 rubļu, apsolidamees, ka Wahzu sozialdemokrati faweeem Ita-
leeschu bedreem wehl ar leelaku naudas pabalstu nahkschot palihgā, lai
tee tikai nepadodotees darba deweju wehleschanahm.

No eeksfchsemehm.

No Maskawas raksta, ka tur pee daktereem atwesti no semehm, no Kalugas gubernas, 5 jilweli (proti 1 seeweete, 1 wihreetis un 3 behrni), kas wisi no kahda usflihduscha traaka wilka fareeti. S.

Uj Warfchawu atbrauz no ahrsemehm fmalki gehrbusfees un
koti fkaista dahma, faulkdamahs par baronesi Duboa de la Forest.
Zaur fawu fkaistumu un fmalku usweschanos ta drihs eepasifstahs ar
bagateem fungem no augstas fahrtas. Wina prot til isweizigi runat,
ka laimejahs no fcheem iskrakht naudu. Ta wiswairak apzirpusi ba-
gatneeku L. Rahdā deenā gresnā un fkaista dahma, pee wina atnah-
kuši, nofakdama luhds, lai winai schini reisā ispalidhs ar naudu.
Winas bankeeris Parise nokawejis pefsuhtit naudu un tagad tai spee-
digi waijagok 1500 rublu. Bet naudu wina tad til peenem, kad ba-
gatneeks no winas nemt pretim kihlas par drofchibu. To fazijusi, ta
attaifa fastiti ar wifadeem dahrgumeem: brilanta auf'lareem, roku ap-
leekameem gredseemeem, kalka rofahm un ziteem dahrgumeem. Bagat-
neekam isleekahs tas par kaunu, no tahdas fmalkas dahmas nemt kih-
las; winsch tai ustizehs us winas goda-wahrdu. Bet baronefe us to
jo zeeti pastahw, ka tikai pret kihlahm peenem naudu. Bagatneeks
leekahs peerunates un eedod 1500 rublu. Diwi deenas wehlaku at-
nahk fina, ka Wihne fakerta leela krakhpneeze, kas faukufees par ba-
ronesi Duboa de la Forest, un aissuhtita us Neapeli, no kurenēs jau
polizisti issuhtiti, to fakert. Bagatneeks L. rahda par kihlahm eedoto
fastiti selta kalejeem, lai tee apfpreestu, zik tee dahrgumi buhtu wehrti.
No teem tas dabon finat, ka wiſas schihs leetas wiltotas, un tahn tam-
deht mas wehrtibas.

No Skodas. Ka ari schogad Leischhos ir ahbolu un bumbeeru bagatiba, to war no tam spreeft, ka labus, eenahkuschos waferas ah-bolus Skodas Mahras-tirgû, 19. Augustâ, pirkuschi par 60 kapeikahm puhru. Ari bumbeerus, kas bijuschi sawesti leelâ barâ, esot par lehtu naudu pirkuschi.

Sino-tajš.

Bidfeme.

No Rihgas. Ne sen leels pulsks juhras ronu eeradees Rihgas
juhras lihkumā; wišwairak ap Runo salu tee bareem redseti. Juhr-
malneeki tad ari nekawejotes, us teem medit; jo no ſcheem kustoneem
dabon papilnam tauku, kas der kā trahns preefsch ahdas leetu ſmehre-
ſhanas; winu ahda naw dauds wehrtiga, un top leetata preefsch zelu
fomu apwillſhanas. *

Riiggas ostā no 30. Juilia lihds 15. Augustam pehž ofisjalahm finahm išwesti pawifam 2 milj. 336 tuhlest. 454 pudi, kuru wehrtiba ir ap 3 milj. 388 tuhlest. rublu.

Mihgas tuwumā iskritis is mahkonahm Julija mehneſi kahds
ledus gabals, masas diſch gabala lodes leelumā, kas fwehrīs puſſestas
mahrzinae. S.

Widsemes mahzitaju īnode 28. Augustā tikuši slehgta.
100 mahzitaju to apmeklejušķi.

Widsemes ekonomiskahs beedribas sekreteeris von Stryl's Lehrpatā isslaisch schahdu fludinajumu: „Widsemes muischneezibas pehdejā fa-eimā nolehma: Widsemes linkopibas weizinafchanas labā atsaukt us scheiseni linkopibas prateju. Heisiga lgs, linkopibas skolotajs Schlesijā un Popelau'as semkopibas skolas skolotajs, jau no 8. Augusta usturahs Trikātē un apmeklē apkahrtejahs muischas, ja to ihpaschneeki wina padomu wehlahs. — Pehz tam, kad Heisiga lgs pee manis Sagnizas muischā daschas deenas usturejees, es faweeem semkopjeem-beedreem newaru deewsgan leelā mehrā eeteikt, nelawetees greestees pee Heisiga lga, deht padoma linkopibas pahrlaboschanas leetā. Kaut gan leelakās muischās pehdejōs gadōs linus loti mas wairs audsē, — es pats jau dauds gadu no weetas ne-efmu wairs sehjis linus, — tad tomehr linu audsefhana, fewishki preefsh muhsu semneekem, ir no loti leela fwara; jo ar linkopibas raschojumu isgatawoschanu wixi leetderigi pawada seeemas deenas un nopolna fewim tāhdā zetā daschu labu grafiti. Bet lai linu audsefhana atnestu veenahzigu velnu, tad produzeerejamai prezejawās ihpaschibās waijaga kluht dauds labakai. Jo tikai labakahs linu fugas un labi iſſtrahdatas muhsu deenās ſpehj ſelmigi fazenstees ar folwilnu. Es efmu peedſiſhwojis, ka semneeki par ſcho jautajumu loti interfeerejahs. Daudsi ne wineem jau ſchinī rudenī grib uſſahft semes ſagatawoschanas darbus nahloſchā pawaſarā ſehjamahm linu druwahlm, un 3 kandidati jau perteikuschees, kuri grib dotees us ahrse-mehm, lai waretu tur jo pamatigi eepaſihtees ar linu iſſtrahdaschanu. — Widsemes muischneeziba nolekmusi, ka linkopibas pratejam Heisigam no padoma prafitajeem jadabon 4 rubli par deenu, brihwā pahrtika un brihwā zelsch. Heisiga lga adrieſe lihds Septembra fahkumam laikam paliks ſefoſchā: „Linkopibas skolotajam Konstantinam Heisiga lgam, Trikātē pahrt Walmeeru“.

Lauzeneeku eevehribai" "Deenas Lapa" rafsta schahdi: Schajobs laikos semkoyjeemi, fa jekuram gitam, jadsenahs arweenu wairak us leelakeem eenehmumeem, tamdehl ka isdewumu summa gandrihs pastahwigi pee-aug. Talab teem raw jalaisch garam ne-isleetats newreens pelnas awots, kusch wineem peeeetams, nele wehl tahds, kusch atro-nahs, ta fakot, paschä winu padurwë. Schoreis mums ja-aistrada us kahdu schahdu lauzeneeku pelna; awotu, proti sehrmukschlu jeb pihla-dschu ogahm. Schihs ogas, si finams, leeta pee daschadu schnabju pagatawofchanas, tamdehl tahn krahjamas un pahrdodamas. Lauzeneki gan fina, fa schihs ogas top leetatas, un tamdehl schur un tur winas lasa un pahrdod, — ht fa? — par itin lehtu naudu, par kapeikahm 30, 50 puhru — usuptscheem, kuri schihs ogas us laukeem uspehrk, — to wiſu aif nesnashanas. Lauzeneeki, luhk, daudsi wehl nesina, fa schihs ogas top samulkatas dauds dahrgaki. Ta Rihgä, Wolffschmidta, Bertels'a waj zitti dsehreenu pagatawotawas (fabrikas), par puhru pihladchu ogu (finams, bes lahtineem) maksä 2 lihds 3 rublus. Tamdehl lauzeneekleem der schihs ogas lasit un pascheem no-

west us Rihgu, kur par tahn war dabut labu naudas grasi. Labā vih-ladischi ogu gadā — schogad winu gan laikam masak — dascham labam faimneekam loti weegli falafams wairak vuhrū schahdu ogu.

No Bikereem sino „Rig. Tgblattei”, ka turenēs kapsehtā 9. Augustā apglabats weetigais skolotajs un ehrgelneeks Kahrlis Treuenfels. Leels fauschu pulks bijis fanahzis, nelaikim parahdit pehdejo mihlestibū. No basnizas us kahdu zetortdalwertes astato kapsehtu faimneekti nefuschi sahru. Weetigais mahzitajs pehz bebru zeremonijas ar firsnigeem wahrdeem atwadijēs no ilggadigā drauga un palibga. Nelaika snois pakalpalikuscho un draudses wahrdā issazijis aifgahju-scham firsnigas ardeewas. — Kahrlis Treuenfels dīsimis 22. Maijā 1831. g. Wangasmuischā, Aisputes aprinki, kur wina tehws bija par skolotaju, un baudijis sāwū isgħiġibu papreelfchu Kuldigas aprinka-skolā un pehz tam Irlawas seminarijā. Pehz nobeigta seminarija kursa nelaikis peenehma 1850. gadā draudses skolotaja un ehrgelneela weetu Krona Lutrinu draudzē. Tē 20 gadu nostrahdajis, tas-fabija 3 gadus Poneweschā un weenu gadu Dalbinōs tāhdōs pat amatōs, no kurenes to 1875. gada Aprīla mehnesi aizinaja us Bikereem. Tē winsch lihds fawai mirfchanas stundai kopa skolotaja un ehrgelneela amatu un fawā darba laukā ispelni jahs peekrischanu un atfihschann. Bes faweeem amata darbeem nelaikis walas brihschōs nodarbojahs it ihpaschi ar dabas finatnehm un astronomiju. Winsch eefahka farafsu popularu swaigħanu mahzibu, bet f'his darbs palika manuskriptā ne-pabeigts. Nelaikis nomira ahtri, gandrihs nemas us slimibas gultas neguledams, jo diwas deenas eeprekkh tas wehl ispildija fawas amata darfchanas. Ur Treuenfels'u weens no weżmodex zihtigeem lauksolo-tajeem aifgħajjis us muhixxigo duſu.

Nemeres masgafchanahs laiks beidsees 20. Augustā. Šo
wasar' ir no flimeem tur nemtas 32 tuhfsi. 886 wannas. Tā tad
1744 wannas wairak, nekā pehrņajā gadā. *

No Dselsawas un apkahrtneš. Tagad, fur „rudsu drudis“ pahrgahjis, lautini atkal meerigi turpina lauku darbus. Ak, kas tohs par wesumu tindahim gahja us stanžiju, — brihnumš redset! Paschi zela wiħri fehd wirſu un dseed, ka tik triz ween. Un kà ar' nedseedaſi? Puħes rudsu malkà tēpat pee peezeem rubkeem! Bet kas ar faweeem rudsu wosumeem wehlak brauza atpakał us mahjahm (un dauds taħdu dabujahm redset), tee wairš nedseedaſa wiſ. Dselsaweeſcheem wezu rudsu nebijs, — ja reti, kahdam, — bet jaunee it auguschi labi un ari breedums labi, ta ka war zeret, ka atlikfees kahda dala ari, ko paħrdot. — Dselsawas pagasta wezakajam A. Osolam nodega diwi feena fchkuhní weenā natū. — Josepu grunteekam A. Josephha tgħam nodega rijs, veedarb, salmu fchkuhnis un pee rijsas puebuhwets kambaris. Uguns gan laikam zehlu sees no rijsas krahns. Muischa winam doſchot kultmaſchinu un walſis doſchot strahdneekus preeſch labibas iſkulſħanas. — Dselsawas otrais fkolotajs R. kgs aiseet us Walmeelu par fkolotaju; jauns wehl nam falihgħts. — Ari sagħi fċhe un tur pastrahdà fawwus darbus, gan eelaus-damees kahda kleħti un pagrabā pehz fweesta un drehbehm, gan qiswadi mi no ganibahm kahdu firga lopinu. — Kahlas nedekas atpasal Zefwaines utadniks Ds. kgs bija kluw is-paſčas nahwes bresmäz zaur kahdu taħdu par sagħi iſdaudfinatu gilweku. Minetais gilwele bijis faguhiſſits un paſčareiſ wedams us Dselsawas walſis namu. Ie pepeſchi wiñx fstriki pahrgreeſiſ un tad uſbruziſ ar nati utadnikam. Bet, par laimi, wiñx tai ahtru mā nebijs paspehjis utadniku jitru ewwainot, kà ziſkà. Kaut gan ewwainoju ms bijis kotti d'siſſi, tad-to- mehr ne wiſ nahwigs. Sagħuhiſſitais azumirki aismujiſ un wehl fċo-deen now dabuks roſka.

No Tirsas. Jaun pehrnajā gadā, mirusčajam Tirsas muisčas ihpaschnēekam von Ceumerna īgam weetīgā familijas kapfehtā kapu tokot, atrada, kā „Balt. Wehstnefis“ sīro, ēwīšķei dauds mironu kaulu, ihpaschi galwas kaufu, pēc kām eewehrojams bija tas apstahklis, kā wiši mironi bijuschi eerakti sehdus, beeshi zīts pēc zīta, tā kā galma tikai pahris pehdu apakšē semes palikuši. Šo wasar' nu minetojam kapam mirusčā leelunga atraitne leek uszelt pavilonu, pēc kām, pamatu rokot, atkal atrada loti dauds galwas kaufu un zītu kaulu. Pētām atraſts ari wairak wezlaiku leetu, no kuzahm daschas iħsti mahklīgi un patihkami iſſtrahdatas. Taħs ir: weens dsejjs zirvis, kā domojams, kara waijadsibahm leetats; tad weens schlehpā gals, wairak bronja gredsenu, roku sprahdses, faktaš un krelles, kas wiſs jo eewehrojams sawaduma sīnā. Tā par pēem. gredseni eerihkoti tā, kā deti kāt labi leelajeem, kā masakajeem pirksteem. Schihs mantas no iħrazejeem bija laimejees nospirkli Tirsas krodseneeka dehlam R. Barſchewiela īgam, kurekħ nu taħs fahziš tihrit un spodrinat. Buhtu loti weħl-jams, kaut minetaħs wezlaiku mantas ne-iſputetu, bet nahktu muzejas rokās. — Schè wehl ja-eewehro tas, kā tani weetā, kura tagad von Ceumernu familijas kapi atronahs, agraki bijussi Tirsas bañnija, un tai apkahrt ari kapfehta. Peħz wezu kauschi stahsteem, tani weetā, peħz kahkahdas Kreewu-Sweedru kaujas, tikušchi aprakti kritisches saldati.

No Jaun-Gulbenes. Jaun-Gulbenes diwklafigohs ministerijas skolas wirtskolotaj's D. Kanawina īgs, kas bija miħlets un zeenit is-Gulbenē, kā ari taħlu apkahrtne, atstahj Jaun-Gulbenes skolu un aġ-ġejt is-Kursemi. Wina weetā eewehlets taħs paſħas skolas religijsa

D. A.

No Stukmaneem, raksta „Balt. Wehstneim“: Daudz Mosu
dehlu no Trentelbergas taisahs aiseet us Ameriku un Palestini. Be-
zakais rabis jau preekh gada laika aishgahjis us Morijas kalmu — ta-
paschi Schihdi faka — lubgt Deewu. — Kahds Jofels bija usdo-
wees par pulkstenneku, falafjis lihds 30 pulksteni un tad ar wisseem
aiflaidees us Jerusalemi. — Pagahjuschi mehnēsi diwi Schihdeni bija
pasuduschi, weens 14, otrs 17 gadus wegs. Pehz ahtras pakalimelle-
schanas tos nokehra aif Rihgas. Wini teizahs, ta gribejuschi tilt us
luga un dotees us Ameriku. Weens tehwam bija isschmauzis daschus
simtus naudas un mahtei selta pulksteni, lai isnahktu zela nauda us garā
zela. Apri sehni! — Kahdi 3 Schihdeni eekahpuschi masā latwina
un domajuschi Niweekstā siwis makscheret; bet latwina apgahsupees un
weens nogrimis dibinā. Pehz ilgaka laika lihki atrada kahdas 20
merstes leimā Dangamā

no Wilandes. Kahda saglu banda, kas tik pat isweizigi, lä sekmigi nodarbojuſees ar ſirgu ſagſchanu, jau labi ilgi padarijuſi wiſu apkaimi nedroſchu un polizejai dands puhiſmu. 23. Julijsa ve- zokajam aprinka preeſchneeka valihgam Grinewskim lihds ar urodniku Wolirschizu laimejahs notwert diwus bihſtamakos bandas logeküs. Schihdu Wulſu Bleimani (ari Welske) un Teniſu. Pehz kahda ſle- pena ſinojuma Grinewſka tgs dewahs us kahdu weetu, no kuras mīne- tee blehſchi gribesja notiſt lihds dſelſszela ſtanžijai un tad aismult us Ameriku. Siaojums iſrahdiyahs par pateefu; jo ihsi pehz puenaktis

Semkopiba un saimneebja.

Vatalbutschana aistegia.

Waj seens waj atals ir wehrtigaka lopu bariba?

Pahr to semkopji wehl naw weenis prahlis, waj seens waj atals ir wehrtigaka lopu bariba, un tamdeht zeen. Laftajeem us lauseem schi jautajuma isskaidrofchanas fina pauehstan, ka labi eewahktu atala un taha pat feena, kusch ihsta laika bija plauts, fastahnha datu salihdinajums, kihmiski ismeklejot, schahdu resultatu jeb panahkumu atlahjus:

	Atalam.	Seenam.
Olu baltuma, slahpelli fatushku weeli	15,14	12,08
Tauku	5,52	4,02
Oglu hidrata, slahpelli brihwo weeli.	41,81	45,8
Kola schkeedru	25,73	30,77
Pelnu, minerala weeli	11,8	7,33

If ta redsam, ka atals ir bagatals ar tik wehrtigajahm olu baltuma weelam, bagatals ar taukeem un ari bagatals ar minerala weelam, eekams feenam ir tikai leeloks fature no masakwehrtigaka oglu hidrata, ka ari wairak kola schkeedru, kuras isskadrofchanas ehdama lihdska wehrtibu pamaasina.

Atals ir ari labaki sagremojams, nela seens; jo tika, pehz isdaiteem mehginajumeem, no lopeem sagremotas:

	No atala.	No feena.
Olu baltuma weeli	70,2	60,2
Tauku	68,2	57
Oglu hidrata	74	67,5

Ta tad ari oglu hidrata fina feena leelakas fature teek atkal pa-seminats zaur masalo sagremojanu, un proti tad jo wairak, jo wehrtibu feens pehz seedeschanas tika plauts.

Is augsham minetad tad nu isskaidrofchanas, ka atalam, kad tas laba busschana teek eewahktu, ir dauds leelaka ehdama wehrtiba, nela feenam no pirmu plahwuma; ta ir patesiba, kura jau ari zaur dauds edinashanas mehginajumeem un pedschwojumeem tikuji apstiprinata. Ar labi eewahktu atala ehdinati lopi raschja wairak, barojahs labaki un deva wairak peena, nela kad wini to paschu daudsumu feena no pirmu plahwuma bija dabujuschi.

Kad nu tomehr atals no dauds semkopjeem teek turets par masakwehrtiqi, tad tas wifadu fina ir dihwaini; jo no praktiskeem semkopjeem dalitas domas tadschu nemehds buht is gaisa pakertas, bet tahm ir faws zeets pamats ihsta eewehrotu patesiba, — un ta tas ari ir schi jautajuma fina. Ihsta tamdeht, ka atals ir bagats ar ustura weelam, un ka winsch ir tik smalls, tas ari ir loti wahrigs flita laika fina, ta ka, kad tikai weenu weenu weenig denu pastahwigi libst leetus, kusch feenam no pirmu plahwuma tikai mas ween kaita, tas jau ir spehja, atala famaitat. Pee tam wehl pessleeneahs tos, ka gaifs tai gada laika, kur plauts un ahbosina lauki otr'reis top plauts, ir dauds nedrofchaks, nela tad, kad pirms reis teek plauts, proti pa feena laiku, — un tas ir par eemeflu, ka leela dala no plauta atala jaur leetu top apfahdeta, un ta tad patescham, salihdinot ar labo feenu, ir no masakas wehrtibas.

Kad nu ari patesi ta ir, ka labi eewahktam atalam ir dauds leelaka wehrtiba, nela til pat dauds feenam, tad tadschu tas ari ne wis masak patesi ta ir, ka ihsta labi atals beschi netek eeguhts, ihpaschi

apgabalds, kur wehla wafara wiswairak eegadahs nedrofchis laiks jeb gaifs. Slikti eewahktu atals tamdeht ir masakwehrtigis ehdamais, un schai gadijumā no masakas wehrtibas, nela wairak reisu faleedets feens. Semkopim talabad waijaga, sawus lopus ehdinot ar atalu, loti eewehrot, kahda busschana schis, zitadi tik labais ehdamais tizis eewahktu. Atalam, faufam, bei leetus, eewahktu, ir tumfchi sala krasha un jauka, stypa fmarscha, kuryreti faleedets atals dabon tumfchi peleku krasha un pasaude labo fmarschu, un libds ar to ari leelu daku no sawu ustura spehka.

Masais falum'steepejs, Geometra brumata.

"Latveeshu Avischu" 35. nummuru ta faulto abhol'tineju, Tortrix pamonana, apfihmeahm par tahdu taurinu, kas padara, ka augli pa agru nofrikst no kokeem, zaur to, ka winsch sawas olinas pa weenai nodehi pee augoscheem ahboleem un bumbeereem, un ka is tahm isperinatee masee tahrpini ee-urhjabs auglos un ir par eemeflu, ka tee bestalka nobirst no kokeem.

Schodeen nu apluhkofim, kahdu zitu kahparu kustoni, kas nam masak bibstams enaidneels augli kokeem, proteet mafo falum'steepeju, Geometra brumata, kura larmi jeb kahpari nesaposta ne ween kahdus anglus, bet jau ari nomaita kolu lapu-un augli pumpurus. Kad falum'steepeji leelakas pulka eeronahs, tad wini ir wifu kaitigakee kahparu kustoni muhsu augli kokeem.

Abi dsumumi, tehwini un mahtites, ir loti daschadi no isskata. Tehwinam ir bruhniyi peleku krasha un us wina preefscheeem spahneem wairak melnu fchlehr'lihniyu. Mahtitei ir tikai spahnu stumburi; wina newar laistees; bet par to tai atkal ir leelaks kermenis un garatas, preefsch ahtris eeschanas ee-rihkojas kahjas. Masais falum'steepejs laischahs tahda laika, kura gandrihs wehl neweena taurina ne-fagaida, proti Oktoberi, un lehnä rudens ari wehl Novemberi. Mahtitei waijaga rahpus uslihst us kokeem, kur wina 200 libds 300 olinu nodehi pee pumpureem waj wini tuvumā. Is tahm Maija esfahkumā isleen masee, sakes kahpari, kui apkremit pumpurus un seedus, ka ari lapas no-edh libds pat rihschekm. Pa sawu dzhivies laiku schee kahpari reti atronahs brihwi us lapahm, bet wini sawels tiks tads ar pawedeeneem kopa. Maija beigas waj Junija esfahkumā isauguschiis kahpari nolaishahs pee kahda pawedeena no kola un fahuhajahs semē. Scheit winsch gul libdi Oktoberim; tikai schai mehnesi, kad ziti kahparu kustoni jau leekahs buht ismiruksi, wakards schee taurini eronahs; tehwini tad aplido kokus, eekams mahtites gar koku zelmeem us-leen augshā un pehz apwaiflofchanahs nodehi sawas olinas. Zaur to, ka weenai weenigai mahtitei loti daudi olinu, ir saprotams, ka diwpadsmi mahtischi pee weena kola war tik dauds perekli farikhlot, ka tee wina anglus un lapas preefsch nahloschā gada pilnigi sa-posta. Tamdeht ir pahr wifahm leetahm jo speedigi waijadfigs, ka mahtitei usrahpschanos kola kromi padara ne-eefpehjamu un wina aissposta zefu. Labakais libdellis ari schai fina ir lippuma gredens, proti zellas 3 plata stypa papihra waj plahnas papes strehmele, kura eekschajp puse ar lippochu lihmi ja-apimehre un tad zelma widu ja-peestipina ta, ka kahparu kustoni starp schee strehmeli un kola misu ne-war islihst zauri. Pee loti nelihdenas, wegas misas war schaeuro weetu weegli nogludinat, kad to apfmehre ar mihksteem mahleem. Tahlak ir waijadfigs, ka lihme ir pehz eespehjas pastahwigi lippochu, waj ka lippuma gredens if pa 2 waj 3 nedelahn atkal no jauna ap-

(Peelikums pee "Latv. Am." Nr. 36., 1891. g.)
smehre, kad, tos ihmeklejot, pee teen dauds falum'steepeja mahtischi ir peelipuchas un zaur to teek atraastas nedishwas. Saprotams, ka jan Septembera vidi waijaga aplikt lippuma gredens. Waijaga tikai mas puhlika un isdoshanu, schos gredens, kuri ta isskatahs , ceriklojot. Dauds slahdes zaur to nowehjabs no augli kokeem.

Kumeleem netaiseet augstas files.

Demischehl, wehl jo beeschi atron stallds augsti eetaistis files un redeles, is kurahm kumeli dabon sawu baribu. Tahdas wifadu fina ir kaitigas un atmetamas; jo zaur ehshani is augstahm filehm un redelehm weenunehr attihstahs wahjisch mugurauls un krusis un ne reti ta faulta lihla mugura. Turklaht jabaidahs, ka azis ne-ekrith putekli un baribu dalas, waj ka zeeti steebri nepadara eewainojumus, no ka daudsreis alliba war iszeltees. Tamdeht — nost ar wifahm augstahm filehm un redelehm preefsch jauneem frigem!

Sintenis.

Wilandes Igaunu semkopibas beedriba.

Minetad semkopibas beedriba, ka "Postimees" sino, 18. Augusta noturejusi sapulzi, kura starp zitu beedribas godabeedris P. Alinsons runajis pahr lopkopibu, peeminedans ari kahdu kustoni flimbi, lihdsigu ta dehwetai "zuhfu ikru kaiti", kuru dauds libdi schim nemas ne-pasiniuschi. No weiterinaru puses isdaritee ismeklejumi perahdot, ka schajā flimbi gandrihs puse no wifem ganameem kustoneem firgost. Esot zerams, ka schio kaiti pehz profesora Kocha metodes warechot dseedinat. Pahr lopu fugahm runadams, winsch peeminejis, ka leel-semkopji lopkopibas fina ne wis katu reisi derot masajeem semkopjeem par paraugu; jo leelsemkopji schajā leetā daudsreis paschi mas finot un maldotees. Wisdroshaka valanschanahs esot us pascha ismehginaju-meem, peedisbwojumeem un eewehrojumeem. — Beedribas preefsch-neeks J. Lelleps runajis pahr beedribas isrihkoja linu isskahichu swaru un panahkumeem, un suojis, ka no vehejā isskahē pirkteem un us Angliju aissuhiteem lineem 3½ birkaw iayushchi isdaliti trijas dalas, no kurahm weenu Anglijas, otru Skotijas un trefch Thrijas fabrikas nehmuscas ismehginat. Ismehginajumu panahkums bijis tas, ka Wilandes semkopibas beedribas linu isskahē pirkte linu atshti par wehrtigaleem, nela ta zena, kas par wineem makfata, kaut gan jau isskahē par teem dabuta eewehrojami augstaka makfa, nela, zitut pahrododot, par lineem wispahtigri makfa, un tamdeht pahrdewejeem us katu birkaw atsuhittu wehl 4 rubli. Tas wiss muhsu semes linu tids-neezibas fina esot no leela swara. Tahlok runajis issfazijis wehrtibas, lai wiss tee semkopji (beedri un nebeedri), kuri beedribas nahfeschā linu isskahē wehletoes sawus linus isskahdit, libds nahfeschā sapulzei usdotu, zil dauds wineem labi isskahdatu linu buhs, ko isskahdit; tad beedribai warbuht buhschot eespehjams, par zenu dabuhschanu taisit libgumus. Kahds augstes waldbas cerehdnis wifam (runatajam) fazijis, ka, ja schejenechii wehl waretu isaudisnāt ta dehwetos "dreibanlinus" un tos labi isskahdat, tad wineem pirzeju netruhktu, tamdeht ka schahdi linu tad drehbju fabrikas warak nela kovilne tapti leetati. — Sapulzes beigas linu isskahditajem tika isdalita no Anglijas atsuhittu peemaksa par isskahē tā jau puslihds labi pahrdoteem line. Tahlak ir waijadfigs, ka lihme ir pehz eespehjas pastahwigi lippochu, waj ka lippuma gredens if pa 2 waj 3 nedelahn atkal no jauna ap-

B. B."

Winsch mas eewehroja winaas wahrdus un, nejauki lahdedams, aissghajia. "Tur man ari kahds wahrdinsch jarunā libds," winsch bei-dsot fazija. — Pee kahdeem pilis parka wahrtiem winsch apstahjabs.

Ne tahlu no tem parlā atraduhs dachadi seedofsch kruhni, — to starpā ari roshu kruhns, vilns no ya pupei usplauku cheem pumpureem. Pee vehejā kruhma stahweja Minna un pluhsa seedus. Wina bija pee tam ta nofriņi domas, ka meschafungu veenahsot nemas ne-pamanija, — un ta ka wina ya pupei wahrtiem bija muguru usgreesu, tad winaas tikai kahdu dolu no winaas kahjaja waiga, maso au-stiun un bahli dseltenahs mati bijas redseja. Winsch Minna slakais stahws un isskats libdjinahs roshem; bet wehl waj tuhstofsch reis skafata wina bija. Rudolfa aissi winaas ne-issafot ahtri, un edeju-mees, winsch svehreja bresfingus un beidewigus svehrejus, skolotajam atreebess, lai tas ari makfa, to makfams. Winsch gahja taisi us skolas namu. Us zela tas isjina no kahda skolena, ka skolotajis pahr plauh aissghajis us meshu. "Nu tu est mans," meschafungs aissghajis. "Kad tu manas robeshās nahzi, tad est droshs, ka tewi at-radishu, kad ari waj ar suunem buhtu jarihda!"

Bet kahdu tagad meschafungs us reisj scha nejauki smeeetees? Kapehj winsch norawha biji no plezeem un steigjus sagatajowahs us schauschanu? — Kreisaja puse zelinam, kur wehl sahle nebijas no plauta, winsch eraudisja melnu kaku, wehl strelt nepliehjocham putinam dse-namess pakal. Kad winsch Rinnu pamantija, winna islihstas, ka Minna mihkulte un wina pati ir weens un tas pati, un ta pati bija, kure winsch ar nahwigu eenaidu gribea wajat. Ka wina ar sawu apolishchans skolotajam kaitinaja wina, ta ari winsch gribea ar Rinnas nofchuschanu kaitinaja minnu; bet tadschu winsch vehejā azumirkli apdomajahs un nolaida biss. Indrikis Mertens, tuehs warbuht bija turpat turumā, wareja zaur schahweja trofni tapti usmanigs, un ta tas, kure winsch wairak nela Rinnu enihdeja, isbegt. Kaki jau war bes schauschanas nonahver; wajagai tika to noterk un noschauht, waj ar kahjahn fabradat. — Kad winsch nu gribea Rinnu peelabinat; bet tad tas jau roku isteepa, Rinnu žakert, ta abtrōs lehzenods eestrehja dadshs, kas wezajā kapfehāt auga, un Rudolfs, zil ahtri ween ware-dams, dewabs tai pakal. Rinnu pakuda tili peewehrtiās basnizas dur-wis. Winsch tai stedsahs pakal libds altarin un wehl aiss ta; tika-va welechahs kapa ee-eijas winsch apstahjabs, eekams Rinnu aiss kahda pihlaa aisslihdu un pakuda.

Zaur ko meschafungs pat winaas pašaules katus aissmees, ta bija skolotaja zeju un nujha, kas us akmens blusa atradohs, un to winsch pašina. Winsch nofchuschanu wina biji un nokahpa pagrābā. Indrikis, precizā deevaluhgshana nogrimis, ka winsch arweenu, jounus dahr-gumus atradsams, aktahroja, to drīhjaki nepamanija, ka tika tad, kad meschafungs jau us trepehm atradohs; jo svezes frihdums, kas no apakchahs atpihdeja, rāhjija wina enaidneka noslepkumaino usfuris weetu. Indrikis usmanijahs, — bet pa wehlu; "melnais Rudolfs" bija nokahpis semē.

"Ha, ha!" winsch eesauzahs, "ko tad juhs sché dareet, juhs — —" Winsch apstahjabs un glubneja us schikstu. Indrikis buhtu labvraht dahr-gumus paſlehpis, — bet tas wina nebjija eespehjams; jo bija kahdu dolu isteahvis, lai pahlezzinatos no

wina wehrtibas. Winsch stahweja bes padoma, kamehr meschafungs aissmazis smehjabs.

"Es tzu," winsch fazija, "es tzu, ka juhs patesi eetet Berns-dorfs dahr-gumus atraduhs!"

"Tā gan buhs," Indrikis apjužis atbildeja. "Es tzu, ka juhs man palihdeseet, tos grahdam Barnewizam nodot."

Islahs, ka usbūdinatais wihs buhtu apmeirinajees. "Pareis, skolotaja lunga, loti pareis," winsch it laipi atbildeja, ta ka Indrikis wihs labu labu no ta sahla zetur. "Pirms grību gahdat, ka mehs ne-teekam schē trauzeti. Salefāt papreksu wihs dahr-gumus aktal schikra! Es pa tam peerunaschi plahweja, kusch pailabān taisahs kapfehāt plaut, lai esfahs zita weeta."

Indrikis tureja schio padomu par labu un nomehahs vee schikra, kamehr meschafungs kahja pa trepehm augshā. Winsch dīrdeja dīrainei trošni, un apgrēsees, redseja, ka meschafungs wihs trepehm augshā. Nu nebija wairē nekahda zela pee gaifmas un mihiakas. Winsch oftahja setu un dahr-gumus un fazija: "No Deewa puses, ko juhs dareet, meschafungs?"

"To juhs jau warejaht no pascha esfahkuma domat. Kas bres-mās dodaħs, tas ne reti tur atrod galu. Bet tam, kas jums lika Minnu man nosagt? Par to nu juhs eetet ka zaune manas lamatas!"

"Juhs taiset tūkstus jofus!" Indrikis fazija. "Ta jau newar buhtu juhs neopeetiba!"

"Newar buht mana neopeetiba?" Rudolfs atteija, nejauki smehmeees. "Nu, es esmu godīgs jilwels; es nelok nepliehjabs, un pirms mehs schikra mees, es jums it laipi pasfazishu, to papreksu biju no-domais. Es gribeu juhs ka kahdu traku kuru noschauht, un

